

1. Artikel 1.1 lid 1: definitie opnemen voor de begrippen “stof” en “parameter”. Zin is moeilijk leesbaar. Volgens ons zou de komma achter baggerspecie weg moeten.
2. Artikel 1.2: waarom geschreven in de voltooid verleden tijd. Volgens ons geldt het in dit artikel beschreven “zorgdragen” bij het opstellen van het rapport. Voor iets wat ik in het verleden heb uitgebracht/afgegeven kan ik namelijk geen zorg meer dragen. Dan had men moeten schrijven “degene die op grond van deze regeling met betrekking... heeft uitgebracht .... heeft afgegeven is verantwoordelijk voor de correcte inhoud daarvan” of iets van die strekking.
3. Artikel 5.7 lid 3: er is sprake van een **diepe** bodemlaag. Wat is een diepe bodemlaag, is niet gedefinieerd in artikel 1.1.
4. Waar staat omschreven wat moet worden verstaan onder “matig” of “sterk” verontreinigde grond? De tabel (bijlage B, tabel 1) geeft geen verschil tussen matig en sterk. Wat is de relevantie voor de landbodem?
5. Artikel 5.16 en 4.26: Is er een systeem wat de unieke nummers genereert voor de splitsing aflever bon?
6. Paragraaf 5.2: artikel 5.28. Welk bodemonderzoek wordt geëist? Hier staat niet vermeld dat het zich om een partijkeuring handelt, is dat de bedoeling? Kun je nu ook op grond van een ander bodemonderzoek een milieuverklaring afgeven? Dus duidelijk omschrijven op grond van welk bodemonderzoek een milieuverklaring mag worden afgegeven en welke strategie van toepassing is.
7. We kunnen onder de term bodemvreemd nergens in de regeling een bijbehorend percentage/grenswaarde terugvinden.
8. Artikel 5.33: derde lid: moet hier “ontvangende bodem” niet vervangen worden door “te ontgraven bodem”. Of gaat artikel 5.32 over de te ontgraven bodem? Hoofdstuk 5 gaat over milieuverklaring bodemkwaliteit voor partijen grond en baggerspecie. En hoofdstuk 7 over milieuverklaring van de bodem. Daarnaast wordt in artikel 5.33 lid 1 en 2 gesproken over “ontgraven uit een bodemlocatie” en “de ontgravingslocatie is gelegen”. Lijkt ons sterk dat lid 3 van hetzelfde artikel dan opeens betrekking zou hebben op de ontvangende bodem.
9. Artikel 5.33 lid 7 in relatie tot lid 4: zoals het hier geformuleerd is zou een spoortje puin/baksteen/kooltje in akkerland de bodemkwaliteitskaart ongeschikt maken voor een milieuverklaring. In de BKK is immers niks opgenomen omtrent kleine hoeveelheden bodemvreemd materiaal zoals dat op elk perceel in Nederland wordt aangetroffen. De kaarten zelf daarentegen zijn gegenereerd met analyses waarvan het monstermateriaal zintuiglijke bijmengingen bevat. Door de stelligheid in het artikel zouden bodemkwaliteitskaarten onbruikbaar worden. Wat wordt hier bedoeld; bij-mengingen die de kwaliteit van de bodem mogelijk beïnvloeden zoals asbest, asfalt, afvallaag, zinkslakken? Zo ja dan dit explicieter vermelden in de tekst en/of de toelichting.
10. Artikel 5.33 lid 7 onder b: “bodemv**re**emd”.
11. Artikel 5.35 lid 1 onder b: Hier wordt gesteld dat de bodemkwaliteitskaart ten hoogste vijf jaar oud mag zijn of maximaal 5 jaar geleden is bijgewerkt. In de huidige praktijk bestaat het beeld dat elke 5 jaar de kaart volledig moet worden doorgerekend. Klopt dat beeld en blijft dat ook onder de Ow van toepassing? Daarnaast is er voor bodem sprake van een beleidstransitie (van saneringsgericht naar doelmatig en efficiënt beheer). Dat heeft in combinatie met zorgplicht als gevolg dat de

bodemkwaliteit minder snel verandert/verbetert dan in het verleden. Is daarmee de termijn van 5 jaar nog zo relevant. Of is 10 jaar ook redelijk?

Wordt nog ergens gespecificeerd wat onder “het bijwerken van de BKK” wordt verstaan?

Op dit moment is de BKK 5 jaar geldig. Na 5 jaar en 1 dag is de BKK geen erkend bewijsmiddel meer en de inspectie gaat hier heel hard mee om. Dat betekent dat BRL 9335 erkende bedrijven van de een op de andere dag weer inname-analyses moeten doen en dat burgers en bedrijven een partijkeuring moeten doen. En de bodem buiten is gewoon dezelfde kwaliteit als de dag eerder.

Probleem is dat een nieuwe BKK 1 a 2 jaar duurt van offerte tot vaststelling. Voor de vaststelling door de Raad inclusief ter inzage termijnen heb je alleen al een half tot een heel jaar nodig. Je kunt dus niet rustig in jaar 4 je BKK laten doorrekenen met het risico dat er toch een nieuwe BKK nodig is. Daarnaast is het laten doorrekenen ook geen kwestie van een druk op de knop. Je voert qua doorrekening ongeveer dezelfde handelingen uit als bij een nieuwe BKK. Zeker bij de grotere samenwerkingen is dit een intensief traject. In jaar 3 van de BKK moet je dus al het traject opstarten voor een nieuwe BKK om er zeker van te zijn dat de 5 jaar niet overschreden wordt. Dat is niet efficiënt en doelmatig. Met een verlenging tot bijvoorbeeld 7 jaar (met een voorkeur voor 10 jaar) kun je tenminste de BKK 5 tot 8 jaar gewoon gebruiken en de volgende 2 jaar gebruiken voor een update. Dit leidt tot een lastenverlichting voor burgers, overheden en bedrijven.

12. Artikel 5.36 lid 1g onder 2°: de grootte van de partij in tonnen/kubieke meter; het gebruik van kubieke meter is handiger bij het gebruik van VO en vooronderzoek.
13. Artikel 7.10 lid 2: wij snappen het doel niet. Zeker niet wanneer schone grond wordt toegepast.
14. Artikel 7.10 en 7.16 lid 1 er lijkt nu een soort volgordelijkheid ingebouwd te zijn. Is het niet logischer om de meest actuele situatie leidend te laten zijn. (We missen de hiërarchie in bewijsmiddelen)
15. Artikel 7.14 lid 3: Wordt hier niet mee bewerkstelligd dat we een postzegelgebied gaan creëren? Moet in dit lid iets verwerkt worden over de kwaliteit van de toe te passen grond?
16. Artikel 5.29 lid 1g onder 3: waarom wordt hiervoor zowel de landbodem als de waterbodem gevraagd terwijl een milieuverklaring wordt opgesteld als de toepassing bekend is. Dus of landbodem of waterbodem.
17. Artikel 5.29 laatste zin: e. de informatie, bedoeld in het eerste lid onder a, c, d, e, h en j. **is er niet**
18. Artikel 5.29 lid 3: dit lijkt ons een ongewenste toepassing. Als het GBT zijn functie zou verliezen hebben we bij het opruimen te maken met niet toepasbare grond die moet worden afgevoerd naar een reiniger. (Ofschoon het bestaand beleid is vinden we dit een onwenselijke situatie omdat de OW een bredere reikwijdte heeft dan de Wbb, b.v. een doelmatig beheer van afvalstoffen).
Deze opmerking geldt ook voor bijlage B, tabel 1 voetnoot 8.
19. Casus:
De gemeente doet onderhoud in een park. Daarbij komen 60 kuub grond vrij. Liggen op een hoop. Gaat de gemeente zelf vooronderzoek uitvoeren voor deze partij grond? Kan de gemeente ook zelf een milieuverklaring opstellen of moet het vooronderzoek gezien worden als de milieuverklaring?

20. Je moet ondertekenen als natuurlijk persoon. Kun je ook als natuurlijk persoon aansprakelijk worden gesteld voor hetgeen met deze verklaring gebeurt?
21. We missen de registratie van immobilisaten. Deze komen na eerste gebruik in de keten van gerecyclede bouwstoffen terecht. Waarbij een verandering is opgetreden t.a.v. uitloging. Om dit milieurisico uit te sluiten is een goede registratie noodzakelijk.
22. Blz. 21 van de toelichting:
 “Om voor grond en baggerspecie ook lastenverlichting te bieden, ... “ dit is geen lastenverlichting want dat geldt nu ook al. Er is sprake van een lastenverzwaring omdat nu een milieuverklaring afgegeven moet worden.
23. Wat gaat een milieuverklaring kosten? Er zijn er 2 noodzakelijk voor het toepassen van een partij grond. Een voor de partij en een voor de ontvangende bodem. Waarom dient een milieuverklaring van de ontvangende bodem te worden opgesteld? Het is toch een taak van het bevoegd gezag om te toetsen of partij X op locatie B mag worden toegepast. Kijk nog eens kritisch naar de nut en noodzaak van het vooronderzoek en de milieuverklaring van de ontvangende bodem. Voorkomen moet worden dat in de keten 2 x vrijwel dezelfde werkzaamheden worden uitgevoerd. Hiermee kan een duidelijke verlichting van de administratieve lasten worden bereikt.
24. Artikel 5.32 en artikel 28 besluit bodemkwaliteit omgevingswet: deze artikelen verplichten de gemeenten om ook een BKK voor het generieke beleid te laten vaststellen door de Raad. Dit is een duidelijke verzwaring van administratieve en bestuurlijke lasten.
25. § 5.2 gaat over het afgeven van een milieuverklaring voor de toe te passen grond of baggerspecie op grond van een bodemonderzoek. Paragraaf 5.3 idem maar dan op grond van de BKK. In beide paragrafen (artikel 5.28 lid 1 en 5.35 lid 1) staat aangegeven dat een milieuverklaring alleen wordt afgegeven indien er nog geen andere milieuverklaring is afgegeven. Waarom wordt hier geen rekening gehouden met “rangorde van onderzoeken” (in-situ partijkeuring geeft een betrouwbaarder beeld als de BKK)? En hoe lang blijft een milieuverklaring dan geldig?
 § 5.2 gaat over verklaring op grond van een bodemonderzoek (geen partijkeuring dus). Meestal wordt een bodemonderzoek uitgevoerd, o.a. vanuit de Arbowetgeving. Mag daarna nog gebruik gemaakt worden van de BKK als “verklaring”? Gaat het om in situ strategieën in de NEN 5740?
- 26.

Getalletjes uit tabel 3d

- Voor diverse stoffen geldt dat de afdeklaag van een diepe plas viezer mag zijn dan de “kern” van de diepe plas (waarden in kolom 2 zijn lager dan de waarden in kolom 4, geldend voor niet-vrijliggende plas). Dat is niet logisch. Waarom deze keuze?
- Grond met minerale olie tot 1250 mag in de afdeklaag van een diepe plas worden toegepast (kolom 4). Voor toepassen van deze grond in de landbodem geldt echter een maximale waarde industrie van 500. Waarom mag deze grond wél toegepast worden in de afdeklaag van een diepe plas maar niet een eender welke toepassing op de landbodem?
- Voor vrijliggende plassen (kolom 3) mag alleen grond van de klasse landbouw/natuur in de afdeklaag worden toegepast. Dat is strenger dan de huidige Circulaire diepe plassen. Is dat een bewuste keuze?

27.

Getalletjes uit tabel 3e

- De afdeklaag van een niet vrij liggende plas (kolom 6) moet schoner zijn dan de kern van de plas waar (kolom 4) gebiedseigen viezere baggerspecie mag worden toegepast. Dit maakt dat de afdeklaag van een plas niet meer mag bestaan uit “klasse B”, ook al bevindt de plas zich in een “klasse B” gebied en is er sprake van her-verontreiniging tot boven het niveau van Klasse B. Kan deze beperking met een maatwerk-aanpak weggenomen worden of geldt dit als een harde grens?
- Voor vrij liggende plassen (kolom 5) mag alleen baggerspecie algemeen toepasbaar in de afdeklaag worden toegepast. Dat is strenger dan de huidige Circulaire diepe plassen. Is dat een bewuste keuze?
- Het verschil tussen kolom 2 en 3 is niet duidelijk

28.

Artikel 4.12.1.3.b van de huidige Regeling

Aan het eerste lid, aanhef en onderdeel b, wordt voldaan, indien: ...de toepassing zich onder het waterniveau bevindt en is gelegen binnen het beheergebied van de waterkwaliteitsbeheerder waarvan de baggerspecie afkomstig is.

Deze vrijstelling van uitloogonderzoek voor het toepassen van baggerspecie onder waterpeil, binnen het beheersgebied, lijkt te zijn vervallen.

Wat is daar de achtergrond van?

29. De titel van paragraaf 3.4 van de Nota van toelichting “Milieuverklaringen bodemkwaliteit bodemlocaties” wekt de indruk dat dit gaat over de toets van de ontvangende bodem. In de daaronder liggende paragrafen 3.4.1 en volgende wordt echter gesproken over ontvangende bodem en te ontgraven bodem. Hierdoor is het heel onduidelijk waar het nu betrekking op heeft. Deze “toelichting” roept alleen maar extra vragen op. De term “bodemlocatie” wordt niet uitgelegd. Wel: “een ontgravingslocatie is een bodemlocatie waaruit een partij grond...”. Maar wat is dan die bodemlocatie?
30. Hoofdstuk 7 paragraaf 7.1 en 7.2: waarom mag in hoofdstuk 7 een in situ partijkeuring niet worden gebruikt als milieuverklaring voor de ontvangende bodem.
31. De titel van Hoofdstuk 5 van de toelichting wekt de indruk dat alle gevolgen inzichtelijk worden gemaakt. Daarbij wordt b.v. voor de milieuverklaringen de indruk gewekt dat de structurele kosten jaarlijks ruim 60.000 euro extra bedragen. Waarschijnlijk zijn hierin niet de kosten voor het opstellen van de milieuverklaringen meegenomen. Dit is een zware onderschatting.
Het is noodzakelijk dat de financiële gevolgen voor de wijzigingen die met de Regeling bodemkwaliteit worden doorgevoerd op een concrete en reële manier per actor (burger, bedrijfsleven, gemeente + RUD, provincie, RWS) in beeld worden gebracht.
32. Ons is nog volstrekt onduidelijk wat nu eigenlijk met een milieuverklaring bedoeld wordt. De ene keer lezen we dat het een apart document is en een volgende keer is het 't zelfde document.
Er bestaat behoefte aan duidelijke casussen waarin de stappen voor iedere betrokken partij duidelijk worden beschreven.

33. Ook is onduidelijk of de milieuverklaring bodemkwaliteit al dan niet door een gecertificeerd iemand moet worden opgesteld. Duidelijkheid hieromtrent is noodzakelijk omdat dit invloed heeft op de administratieve lasten van gemeentes bij het realiseren van projecten. B.v. mogen we als gemeente zelf een milieuverklaring afgeven (b.v. het toetsen van een vooronderzoek) of moet dat gebeuren door een erkend bureau? Geldt hiervoor, net als bijv. NEN 5725: iedereen mag het, zolang je maar aan het gestelde in de regeling voldoet? Wij zijn deze mening toegedaan, maar het staat – voor zover we kunnen nagaan – nergens duidelijk beschreven. Op basis van de doorrekening van CIRA zou je kunnen concluderen dat het alleen door de erkende bedrijven wordt verstrekt en niet door niet-erkende bedrijven.
34. Artikel 7.2 toelichting onderaan: daar staat “het analyseren van de onderzoeksresultaten...”. Volgens ons moet hier staan: “analyseren van de bodemmonsters”